

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(648)

72. posiedzenie
Komisji Praw Człowieka
i Praworządności
w dniu 13 marca 2007 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza, przyjętej na VII Spotkaniu Państw-Stron Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza w dniu 23 maja 1997 r. (druk nr 377).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk nr 376).
3. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (druk nr 380).

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 15)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Zbigniew Romaszewski)

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Witam państwa!

Otwieram siedemdziesiąte drugie posiedzenie Komisji Praw Człowieka i Praworządności Senatu.

Jeszcze raz serdecznie wszystkim państwa witam. I może od razu przejdziemy do omawiania punktu pierwszego porządku naszego posiedzenia.

Poproszę przedstawiciela Ministerstwa Spraw Zagranicznych o przybliżenie senatorom tematyki ratyfikacji. Proszę bardzo.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Andrzej Kremer:**

Proszę państwa, chciałbym państwu przedstawić przyjętą przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 marca ustawę o wyrażeniu zgody na dokonanie przez prezydenta RP ratyfikacji umowy o przywilejach i immunitetach Międzynarodowego Trybunału Prawa Morza.

Międzynarodowy Trybunał Prawa Morza z siedzibą w Hamburgu został powołany na podstawie Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 10 grudnia 1982 r., która określa zasady wewnętrzne funkcjonowania tego trybunału oraz immunitety i przywileje przysługujące członkom tej instytucji.

Warto może w tym kontekście powiedzieć, że jednym z wybranych sędziów trybunału jest także polski sędzia, pan profesor Pawlak.

Sama umowa składa się z trzydziestu pięciu artykułów, które zawierają standardowe w prawie międzynarodowym przywileje i immunitety samego trybunału oraz osób pełniących funkcję z wyboru w ramach trybunału, czyli określa jego status prawny jako instytucji oraz zakres przywilejów i immunitetów przysługujących poszczególnym osobom: członkom trybunału, sekretarzowi, innym urzędnikom oraz ekspertom powołanym zgodnie z konwencją. Zgodnie z ogólną zasadą przywileje, immunitety i udogodnienia nie mogą służyć osobistym korzyściom osób wymienionych w konwencji, mają natomiast zapewnić niezależność pełnienia ich funkcji w związku z pracą trybunału. Zapewniają więc swobodny dojazd do siedziby trybunału bądź też stosowne ułatwienia w państwach, przez które by te osoby podróżowały oraz w siedzibie na terenie Republiki Federalnej Niemiec.

Polska przystępuje do umowy w trybie art. 17 ustawy o umowach międzynarodowych. Sama umowa zawiera postanowienia, które dotyczą wolności i praw określonych w konstytucji, to znaczy wypełnia przesłanki z art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 konstytucji i wymaga w związku z tym ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

Związanie się umową nie będzie miało wpływu na sytuację gospodarczą i społeczną Rzeczypospolitej Polskiej lub nie będzie powodowało obciążeń finansowych państwa. W związku z tym zwracam się z uprzejmą prośbą do Wysokiej Komisji o pozytywną opinię Senatu.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Ustawa ratyfikacyjna nie budzi zastrzeżeń. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Ustawa nie budzi zastrzeżeń Biura Legislacyjnego. Sądzę, że wyczerpaliśmy temat, a głosowanie przeprowadzimy, kiedy będziemy mieli kworum.

Tak że dziękuję, Panie Ministrze.

(Zastępca Dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Andrzej Kremer: Dziękuję bardzo.)

I może teraz kolejna sprawa.

**Zastępca Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej
Przemysław Piątek:**

Przemysław Piątek, zastępca prokuratora generalnego.

Dzień dobry państwu.

Przedłożony komisji projekt zmian ustawy – Kodeks postępowania karnego jest efektem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 lipca 2006 r. o sygnaturze SK 21/04. W swoim orzeczeniu Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przepis art. 632 pkt 2 kodeksu postępowania karnego, w zakresie, w jakim ogranicza możliwość przyznania osobie niewinnej w sprawie z oskarżenia publicznego zwrotu kosztów wynagrodzenia obrońcy jedynie do uzasadnionych wypadków, jest niezgodny z konstytucją.

W celu zaprezentowania tego problemu pozwolę sobie na zacytowanie tego przepisu w brzmieniu aktualnie obowiązującym oraz w brzmieniu proponowanym w projekcie ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego. Dzięki temu będzie można wyłapać dokładnie, w czym tkwi problem i jeżeli będą ewentualne pytania, to również jestem w stanie na nie odpowiedzieć.

Na dzień dzisiejszy, zgodnie z treścią art. 632 pkt 2 kodeksu postępowania karnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w razie niewinnienia oskarżonego lub umorzenia postępowania koszty procesu ponosi w sprawach zaskarżenia publicznego Skarb Państwa, z wyjątkiem należności adwokackich z tytułu występowania w sprawie obrońcy lub pełnomocnika z wyboru. W uzasadnionych wypadkach sąd jednak może przyznać zwrot całości lub części wynagrodzenia jednego obrońcy.

To właśnie ograniczenie do uzasadnionych wypadków oraz do możliwości zwrotu kosztów obrony wyłącznie jednego obrońcy Trybunał Konstytucyjny potraktował jako niezgodne z konstytucją. I w tym zakresie reakcją na treść tego orzeczenia jest przedłożona przez rząd, Ministerstwo Sprawiedliwości, następująca propozycja brzmienia tego unormowania.

Art. 632 pkt 2 kodeksu postępowania karnego otrzymuje brzmienie: W sprawach zaskarżenia publicznego – chodzi oczywiście o zwrot kosztów – koszty te ponosi Skarb Państwa, z wyjątkiem należności z tytułu udziału adwokata lub radcy prawnego ustanowionego w charakterze pełnomocnika przez pokrzywdzonego, oskarżyciela posiłkowego, powoda cywilnego albo inną osobę, a także z tytułu obrony oskarżonego w sprawie, w której oskarżony skierował przeciwko sobie podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

Proszę zwrócić uwagę na to, że zasada została odwrócona. Dotychczas koszty obrony z urzędu pokrywał oskarżony, jeśli został on uniewinniony lub sprawę umorzono, jeśli zachodziła jedna z tych okoliczności. Obecnie regułą będzie zwrot tych kosztów, z jednym wyjątkiem, który został przewidziany, mianowicie, jeżeli postępowanie zostało umorzone czy też sprawca został uniewinniony w sprawie, w której oskarżony sam przeciwko sobie skierował ściganie, a więc niejako z własnej winy sprowokował całą sprawę karną. W taki sposób przyjęliśmy to rozwiązanie, dokładnie dostosowując się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.

Mam pytanie, proszę pana, bo tutaj powstaje pewien kłopot. Co uznamy za skierowanie sprawy przeciwko sobie? Czy na przykład odmowa zeznań, która przysługuje każdemu, może być potraktowana jako spowodowanie postępowania?

**Zastępca Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej
Przemysław Piątek:**

Wydaje mi się, że... Jeżeli mogę odpowiedzieć, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Tak, tak, bardzo proszę.

**Zastępca Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej
Przemysław Piątek:**

Wydaje mi się, że tutaj jest wyłącznie kwestia interpretacyjna. Mianowicie nie można wyciągać negatywnych konsekwencji w wypadku, gdy podejrzany nie przyznaje się do postawionych mu zarzutów, nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa oraz jeśli nawet składa nieprawdziwe wyjaśnienia. Mamy tutaj do czynienia z taką sytuacją, w której on się broni właśnie. I ta okoliczność nie może pozostawać w związku przyczynowym z faktem skierowania przeciwko niemu postępowania. Można sobie również wyobrazić taką sytuację, gdy toczy się postępowanie karne dotyczące określonego przestępstwa i w danym momencie nie ma jeszcze podejrze-

nego, a więc osoby, której są stawiane zarzuty, ale są tak zwane osoby typowane. Kodeks postępowania karnego używa tutaj sformułowania „osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa”. Nie „podejrzany”, tylko „osoba podejrzana”.

Często bywa tak, że osoby te są przesłuchiwane w charakterze świadków. I na organie procesowym ciąży obowiązek pouczenia takiej osoby o prawie odmowy udzielania odpowiedzi na zadane pytania, w trybie art. 183 kodeksu postępowania karnego w tym konkretnym układzie procesowym. Jeżeli dana osoba jest typowana jako sprawca, może odmówić składania zeznań w przypadku, kiedy uzna, że odpowiedź na dane pytanie mogłaby spowodować pociągnięcie do odpowiedzialności karnej. Rzecz jasna może to pozostawać w jakimś tam związku przyczynowym z ewentualnym późniejszym postawieniem jej zarzutu, ale sama ta okoliczność, bez jakichkolwiek innych dowodów w sprawie, nie może stanowić takiej podstawy. Tak więc, Panie Przewodniczący, nie widzę tu tego problemu. Wydaje mi się, że on nie będzie powodował wątpliwości interpretacyjnej, jeśli chodzi o treść tego unormowania.

Można sobie wyobrazić sytuację bardziej jasną i oczywistą. Mianowicie osoba, o której mowa w tym przepisie, ma pełną świadomość tego, kto jest sprawcą popełnienia przestępstwa, jednakże ze względu na różne okoliczności chce, aby uniknął on odpowiedzialności i bierze winę na siebie. Zgłasza się jako sprawca popełnienia przestępstwa, donosi na siebie, w jakikolwiek sposób inspiruje organy ścigania do tego, aby to właśnie przeciwko niej zostało skierowane ściganie w danej sprawie, czyli postępowanie. I to jest ta okoliczność, która wyłącza w późniejszym okresie możliwość zwrotu kosztów obrony z urzędu. W takim wypadku całe postępowanie przeciwko tej osobie toczy się właśnie z jej winy, bo ona czymś tam się kieruje, na przykład chce, aby rzeczywisty sprawca uniknął odpowiedzialności karnej. Jest to więc działanie, które prowokuje sprawę karną przeciwko tej osobie i uzasadnia niemożliwość zwrócenia jej kosztów obrony z urzędu. Ja w ten sposób widzę...

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Z tym że to musiałyby być działania czynne.)

Oczywiście, że tak. Ten zwrot „skierowała” determinuje właśnie to, co przed chwilą pan przewodniczący powiedział. Musi być *action*, tak to brzmi po angielsku, po łacinie *actio*, a nie w jakikolwiek sposób unikanie odpowiedzialności karnej, bo ten przepis nie do tego problemu się odnosi.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.
Proszę.

Senator Janusz Kubiak:

Mam pytanie. Przeglądałem szybko ten wyrok Trybunału Konstytucyjnego i jak rozumiem, trybunał nie wskazał żadnego okresu wprowadzenia zmiany, czyli powinna ona obowiązywać z chwilą ogłoszenia. Tak? Tak to rozumiem.

**Zastępca Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej
Przemysław Piątek:**

W orzeczeniu trybunału nie wskazano, o ile pamiętam, od kiedy ten przepis obowiązuje, a więc wprowadzenie tej zmiany jest po prostu pilne. Tak.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Biuro Legislacyjne nie zgłasza żadnych uwag do tej ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

No cóż, proszę państwa, wobec tego wnoszę o przyjęcie ustawy bez poprawek. A ponieważ mamy kworum, możemy głosować.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (3)

Jednogłośnie „za”.

Przy okazji poddam pod głosowanie przyjęcie ustawy ratyfikującej konwencję morza dotyczącą immunitetów.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej ustawy? (3)

Dziękuję bardzo.

(Sekretarz Komisji Praw Człowieka i Praworządności Elżbieta Owczarek: Przepraszam, kto będzie sprawozdawał?)

(Senator Janusz Kubiak: Ja mogę sprawozdawać k.p.k.)

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

K.p.k., dobrze.

Panie Senatorze, a pan dzielnie zajmie się tym morzem.

(Wesołość na sali)

Dobrze. Dziękuję bardzo.

O której mamy straż?

(Sekretarz Komisji Praw Człowieka i Praworządności Elżbieta Owczarek:

O 15.00, Panie Senatorze.)

O 15.00, czyli za pół godziny, też tutaj. No dobrze. Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: Do widzenia.)

Do widzenia.

(Przerwa w obradach)

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Rozpoczynamy kolejną część posiedzenia Komisji Praw Człowieka i Praworządności, poświęconą nowelizacji ustawy o Straży Granicznej.

Może poproszę pana ministra lub kogoś z państwa o zreferowanie nam zmian, zarówno tych istotnych, jak i mniej istotnych, formalnych.

Proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Marek Surmacz:**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Nowelizacja ustawy w swoim zakresie przedmiotowym rozszerza zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa w komunikacji, bezpieczeństwa porządku publicznego, rozszerza uprawnienia w prowadzeniu postępowań oraz czynności operacyjnych w stosunku do osób niebędących funkcjonariuszami lub pracownikami Straży Granicznej, ogranicza niektóre prawa funkcjonariuszy w związku ze skazaniem ich prawomocnym orzeczeniem sądu za przestępstwo umyślne lub przestępstwo umyślne skarbowe, ścigane z oskarżenia publicznego, popełnione w związku z wykonywaniem czynności służbowych i w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej albo za przestępstwo określone w art. 258 kodeksu karnego. Ustawa wprowadza też regulację umożliwiającą przeniesienie do służby w Straży Granicznej funkcjonariuszy innych służb, rozszerza przesłanki fakultatywnego zwolnienia funkcjonariuszy ze służby, usprawnia procedury postępowań dyscyplinarnych, zmniejsza wysokość wypłaconego uposażenia oraz ogranicza inne świadczenia przysługujące funkcjonariuszom zawieszonym w czynnościach służbowych. Wprowadza regulacje określające przeciętne uposażenie, a także inne, szczegółowe kwestie finansowe. Istotne jest to, że wprowadza zakaz zatrudniania funkcjonariusza zwolnionego ze służby przez przedsiębiorców ubiegających się o udzielenie przez Straż Graniczną zamówienia publicznego oraz zakaz wykorzystania przez funkcjonariuszy informacji uzyskanych w związku z wykonywaniem służby. Istotną zmianą jest także pozbawienie uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy innych służb za przestępstwa w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, popełnione dla osobistej korzyści majątkowej. To są główne zmiany.

Oddajemy się teraz do państwa dyspozycji. Prosimy o przyjęcie tego projektu ustawy, przyjętego przez Sejm.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Nie wiem, może najpierw Biuro Legislacyjne się wypowie.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Biuro Legislacyjne nie chciałoby się ustosunkowywać generalnie do całości, ponieważ mieliśmy troszkę mało czasu, żeby sformułować, że tak powiem, ogólne myśli na temat ustawy. Mamy natomiast kilka propozycji poprawek. Nie wiem, czy teraz je przedstawić, czy już później.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Później, kiedy będziemy obradować.

(*Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Po pytaniach. Dziękuję.*)

One mają charakter redakcyjny bądź legislacyjny?

(*Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Tak, tak.*)

Dobrze.

Panie Ministrze, skoro jesteśmy przy Straży Granicznej, mam dwie sprawy, nie dotyczące bezpośrednio ustawy.

Mianowicie, jak to jest z tym aresztem deportacyjnym w Piotrkowie? Czy to podlega Straży Granicznej?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Marek Surmacz: To jest policyjny areszt.*)

To nie podlega straży, to jest areszt policyjny. O nim źle się mówi, ale tam źle się dzieje. Była sprawa tego Czeczeńca, który zmarł, bo nie udzielono mu pomocy. Ostatnio okazało się, że przewożona do Polski Wietnamska, która złożyła pełne zeznania dotyczące procedury przewożenia, nagle została wsadzona do samolotu i odleciała do Wietnamu. Tak że ten areszt nastęcza dosyć poważnych kłopotów. Sprawę tej Wietnamki będę starał się wyjaśnić.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Bo to po prostu śmierdzi handlem ludźmi i w ogóle jakimiś bardzo nieprzyjemnymi sprawami.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Marek Surmacz:**

Spróbujemy sprawdzić te zdarzenia, o których pan przewodniczący wspomniał i prześlemy odpowiednie informacje.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

W każdym razie to nie obciąża Straży Granicznej.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Marek Surmacz: Nie obciąża.*)

Bardzo się cieszę.

Proszę państwa, czy w związku z tym mamy tutaj jakieś kwestie do wyjaśnienia?

(*Senator Janusz Kubiak: Ja mam pytania. Mogę je zadać, Panie Przewodniczący?*)

Proszę bardzo.

Senator Janusz Kubiak:

Jedno dotyczy działania ustawy wstecz, jeżeli chodzi o to wynagrodzenie. Chodzi o art. 103 ust. 5, który ma zastosowanie od 1 stycznia tego roku. To jest art. 21.

I drugie pytanie. Chodzi o to sformułowanie „w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny Straż Graniczna może być objęta militaryzacją”. Czy wobec tej służby są stosowane jakieś inne przepisy związane z obronnością czy ona tylko i wyłącznie stoi na straży granic?

(*Brak nagrania*)

Komendant Główny Straży Granicznej Mirosław Kuśmierczak:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeszcze niedawno w ustawie o Straży Granicznej był zapis, że Straż Graniczna z mocy prawa staje się częścią sił zbrojnych. I powstał problem, jak wykorzystać w siłach zbrojnych taką formację jak Straż Graniczna. W związku z tym postanowiono, że Straż Graniczna nie będzie wchodziła z mocy prawa w skład sił zbrojnych, ale będzie jednostką zmilitaryzowaną, w dalszym ciągu wykonując takie zadania, jakie wykonuje. Bo zakładamy, że jeśli będą działania wojenne, to tylko na jednej granicy, natomiast pozostałe granice trzeba będzie chronić tak jak dotychczas. Będą dodatkowe zadania i razem z MON pracujemy nad wytyczeniem wspólnych zadań. Generalnie zakładamy, że będą one takie same jak dotychczas, ale większa będzie liczba funkcjonariuszy do ich wykonywania. W związku z tym powstanie konieczność, w pewnym zakresie, skoszarowania funkcjonariuszy i wydłużenia im czasu pełnienia służby. Mam nadzieję, że nigdy do tego nie dojdzie, że nie będzie takiej sytuacji jak stan wojny. Musimy być jednak do tego przygotowani. Dziękuję bardzo.

**Dyrektor Biura Prawnego
w Komendzie Głównej Straży Granicznej
Marcin Własnowolski:**

Marcin Własnowolski, Biuro Prawne Straży Granicznej.

Jeżeli można, chciałbym się odnieść do pierwszego pytania, dotyczącego zmiany w art. 103 ust. 5. Ustawa została uzgodniona i skierowana do Sejmu w sierpniu ubiegłego roku i było to przewidziane, zaplanowane na ten rok. To dlatego pojawiła taka data wejścia w życie tego przepisu, czyli od 1 stycznia. Już w samym projekcie przewidywano, że 1 stycznia takie środki będą w budżecie państwa, czyli około 9 milionów zł, to są te dodatkowe środki.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zapytać o przyszłość naszych granic, bo wydaje się, że strzeżenie w tej chwili na przykład granicy Polski ze Słowacją czy Polski z Czechami jest jakimś w gruncie rzeczy nieporozumieniem. Kiedy istniała Czechosłowacja, przed wojną po Tatrach biegało się po prostu jak się chciało. Tak więc teraz, kiedy jesteśmy w Unii, utrzymywanie tego stanu... Co jest przyczyną, że nie możemy się dogadać, przynajmniej z Czechami i Słowakami, chociaż w tej sprawie? Bo rozumiem, że w wypadku granicy z Niemcami to jest kwestia wyższych standardów materialnych itd., itd. Oni się mogą różnych rzeczy obawiać. Ale jaki to ma sens w wypadku Czechów i Słowaków? Ten anachronizm po prostu bije w oczy.

Komendant Główny Straży Granicznej Mirosław Kuśmierczak:

Tak, tak, ale samo wejście do Unii Europejskiej nie zwalnia nas z obowiązku ochrony granicy państwowej. Dopiero po wejściu do Schengen zaprzestaniemy kontroli granicznej na przejściach i takiej ochrony granicy państwowej. Ustawa zobowiązuje nas do ochrony granicy, dopóki nie przystąpimy do Schengen.

(Dyrektor Biura Prawnego w Komendzie Głównej Straży Granicznej Marcin Własnowolski: Czyli przewidujemy, że do końca tego roku.)

Tak, do końca tego roku. Z chwilą wejścia do Schengen my schodzimy z samej linii granicy.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Muszę powiedzieć, że jednak uregulowania europejskie nie są aż tak rygorystyczne. Jeszcze w tym tygodniu pojadę do Genewy i do Francji i jak będę jechał przez granicę, ktoś machnie tylko ręką, mimo że, jak wiadomo, Szwajcaria nie jest w Unii. Dlaczego na naszych przejściach nie może się to odbywać na takiej zasadzie?

Komendant Główny Straży Granicznej Mirosław Kuśmierczak:

Po przystąpieniu do Schengen tak będzie, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

No ale co ma Szwajcaria do Schengen? Nie rozumiem, dlaczego Francuzi mogą wpuszczać, a my nie możemy.

**Dyrektor Biura Prawnego
w Komendzie Głównej Straży Granicznej
Marcin Własnowolski:**

Panie Przewodniczący, to wynika z umów, które Szwajcaria zawarła z Unią Europejską bądź też z sąsiednimi krajami. Oni się tak umówili dużo wcześniej, Szwajcaria zawarła umowy dotyczące właśnie innych zasad wykonywania kontroli z Unią Europejską. Strona polska ratyfikowała niejako te umowy przez sam fakt, że jest w Unii Europejskiej, tak że Szwajcaria w tej kwestii jest traktowana na podobnych warunkach. Wcześniejsza mniejsza kontrola wynikała z umów bilateralnych, jakie ona zawierała z sąsiadami. Formalnie nie było żadnych przeszkód, żeby Polska zawarła tego rodzaju umowy z sąsiadami, tylko ze względu na Schengen i cały system dostosowania się jak gdyby wykonywanie dwa razy tej samej pracy wydawało się niecelowe.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: To znaczy, że przed przystąpieniem do Unii można było zawrzeć taką umowę?)

Teoretycznie było to możliwe, tylko że wtedy nasi sąsiedzi również musieliby akceptować inny standard ochrony granic, zapewnienia bezpieczeństwa, wymiany informacji. Musiałaby być taka inicjatywa, ale ponieważ od dawna wiedzieliśmy, że przystąpimy do strefy Schengen, podobnie jak wszystkie nowe państwa unijne staraliśmy się do dostosować do jej standardów, nie chcieliśmy wprowadzić dodatkowego standardu, który później należałoby znów zmieniać.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dziękuję bardzo.

Cóż, chyba wyczerpaliśmy tę część?

Pani Beato, poproszę o pani uwagi. Będziemy je od razu przyjmować.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Zasmucę państwa senatorów, bo tych uwag jest niewiele.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Nie szkodzi.)

To są uwagi o charakterze redakcyjnym.

W art. 1 pkt 6 jest zmiana polegająca na dodaniu art. 10c. I chodzi mi o ust. 1.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: W art. 1 pkt 6.)

Na stronie 5 tego pomarańczowego druku.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Ja nie mam pomarańczowego druku...

Tu leży, już jest, dziękuję.)

Strona 5.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Tak.)

I w tym art. 10c reguluje się możliwość korzystania z informacji...

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Zaraz, na stronie 5 nie ma artykułu...)

Tak, przepraszam.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Aha, to jest art. 10.)

Przepraszam, proszę spojrzeć na stronę 4.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Tak. Po art. 10b, dodaje się art. 10c, tak jest.)

I na stronie 4 jest pkt 6.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Tak jest.)

Art. 10c daje Straży Granicznej możliwość korzystania z informacji dotyczących umów ubezpieczenia. Na następnej stronie, w ust. 5 mówi się, co powinien zawierać wniosek, o którym mowa w ust. 4. I w pkt 2 stwierdza się, że powinien zawierać opis postępowania z podaniem jego kwalifikacji prawnej. W innych ustawach mówi się o opisie przestępstwa. I ja bym proponowała zapisać tutaj albo opis przestępstwa, albo opis czynu zabronionego. Tak że to jest jedna rzecz.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: W ust. 4 informacje i dane dostępne...)

Tak. Ust. 5 pkt 2: „Wniosek, o którym mowa w ust. 4, powinien zawierać”. I jest wymieniony opis postępowania z podaniem jego kwalifikacji prawnej.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przestępstwa, tak.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, raczej przestępstwa, dlatego że bodaj w ustawie o CBA jest podobny przepis i tam mówi się o opisie przestępstwa.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Czyli, jakie rozumienie pani proponuje?)

W tym miejscu właśnie proponuję...

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Opis postępowania...)

... zastąpić wyraz „postępowania” wyrazem „przestępstwa”.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Opis przestępstwa z podaniem jego kwalifikacji prawnej.

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Tak.)

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (3)

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Następna zmiana jest na stronie 6, to jest pkt 7. W art. 11 daje się Straży Granicznej możliwość zatrzymywania osób w przypadkach innych niż wskazane w kodeksie postępowania karnego, czyli osób stanowiących w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia.

W innych ustawach mówi się o osobach stwarzających zagrożenie. I dlatego napisanie „osób stanowiących” powodowałoby powstanie jeszcze innego stanu, a tu chodzi chyba tylko o to, żeby dostosować to do możliwości policji w tym zakresie, czyli powinno być: osób stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia. Musi być jakieś działanie po stronie tych osób, które wskazywałoby, że stwarzają one jakieś zagrożenie, a nie je stanowią. Bo to powodowałoby, że od nowa trzeba by sformułować stan zagrożenia. Dziękuję.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dobrze.

Czy państwo...

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
Marek Surmacz:**

To jest poza dyskusją.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dobrze.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (3)

Jednogłośnie „za”. Tak jest.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

W art. 2 jest zmiana do kodeksu wykroczeń. Zmienia się art. 49a §1. Dopisuje się...

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Na której to jest stronie?

(Sekretarz Komisji Praw Człowieka i Praworządności Elżbieta Owczarek: Strona 19.)

To jest na stronie 19. Dopisuje się karalność usiłowania. Systematyka kodeksu wykroczeń wygląda w ten sposób, że te inne niż sprawstwo formy popełnienia przestępstwa są uregulowane w odrębnych paragrafach. I tak, w tym przepisie, w art. 94a §2 jest napisane „pomocnictwo jest karalne”. Zmieniany powinien być więc nie §1, lecz §2. I w §2 powinno być napisane „usiłowanie i pomocnictwo są karalne”. Tu chodzi tylko o systematykę kodeksu wykroczeń. Dziękuję.

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Dobrze. Chyba możemy to przyjąć.

Proszę bardzo, kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (3)

W §2 będzie: „usiłowanie i pomocnictwo”. Tak jest.

**Główny Specjalista do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Beata Mandylis:**

Następna zmiana dotyczy zmienianego art. 4 o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. I to jest dodawany art. 10a. To jest na stronie 22.

(Przewodniczący Zbigniew Romaszewski: Na stronie 22, tak.)

I tutaj jest ust. 5, który mówi, że do ustalenia podstawy wymiaru i kwoty składek stosuje się przepisy dotyczące ustalenia podstawy i kwoty należnych składek, gdy funkcjonariusz zwolniony ze służby – i tutaj dochodzę do błędu – nie spełnia prawa do nabycia emerytury.

W przepisie art. 74a mówi się o tym, że funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków do uzyskania prawa. Czyli tutaj nie można powiedzieć „nie spełnia prawa do nabycia emerytury”, tylko „nie spełnia warunków”...

Przewodniczący Zbigniew Romaszewski:

Zaraz, chwileczkę. To jest ust. 5, tak? Ustalenie podstawy wymiaru składek, o których mowa w ust. 1, ich przekazanie oraz waloryzacja następuje na zasadach i w trybie określonym w przepisach dotyczących ustalenia podstawy i kwoty należnych składek, ich przekazywania oraz waloryzowania, w przypadku gdy funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków...

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Nie spełnia warunków do nabycia prawa...)

(Głos z sali: Do nabycia emerytury policyjnej.)

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Do nabycia emerytury policyjnej itd.)

...prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej. Tak?

(Główny Specjalista do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Beata Mandylis: Tak.)

Dobrze.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? (3)

Dziękuję bardzo. To wszystko.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy z przedłożonymi poprawkami? (3)

Dziękuję bardzo.

Pani Senator, czy mogę panią prosić o przedstawienie stanowiska komisji na posiedzeniu plenarnym Senatu? Tak? Dziękuję bardzo.

Ponieważ wyczerpaliśmy zaplanowany na dziś porządek obrad, zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję państwu za przybycie i udział w posiedzeniu.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 23)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851